

Created by Wichai Wi
from Noun Project

ZO MELD JE JE DEMONSTRATIE AAN BIJ JE GEMEENTE

Je kunt er uiteraard ook voor kiezen om je demonstratierecht op te eisen en geen melding te doen. Dat betekent alleen wel dat je rekening moet houden met tegenwerking door de autoriteiten.

Deze handleiding is gebaseerd op het document 'Aanmelding van de Klimaatmars bij je gemeente'. Stroomversnellers dankt de Klimaatmars voor het toegankelijk maken en verspreiden van deze kennis.

Introductie

Je bent van plan om een demonstratie te organiseren en wilt er zeker van zijn dat de overheid je hierbij niet dwarsboomt maar juist ondersteunt; hiervoor moet je je demonstratie in Nederland aanmelden bij de gemeente.

Het is een veelgehoord misverstand dat er een vergunning aangevraagd moet worden voor het houden van demonstraties, marsen, betogingen of manifestaties. Dit klopt niet. Zij moeten aangemeld worden bij de gemeente (burgemeester). Dit wordt ook wel een kennisgeving genoemd. Daarbij staan de wensen van de organisatie centraal, de gemeente en politie moeten zich inspannen om faciliterend op te treden. Het is zeker geen evenement! Daar gelden weer andere regels voor.

In deze handleiding geven we je toelichting, tips en aandachtspunten voor hoe je het aanmelden van je demonstratie kunt aanpakken. Onderaan vind je een ingevuld document dat als voorbeeld kan dienen met enkele extra tips.

Stappenplan

Stap 1. Voorbereidingen

Zoek op de website of vraag zelf even na bij je gemeente hoe en waar je je demonstratie kan aanmelden. Meestal kan dit via de website van de gemeente onder het kopje “aanmelden betoging, protest of demonstratie”.

Maak een opzet voor de aanmelding op basis van de voorwaarde van je gemeente. Zet deze in een online bestand, zodat eventueel andere personen uit je organisatie ook input kunnen geven.

Demonstreren is een grondrecht, en dus zijn er weinig beperkingen die de autoriteiten je kunnen opleggen. Je recht hebben, is alleen iets anders dan het ook daadwerkelijk krijgen.

Gemeentes hebben de neiging om elke demonstratie als een veiligheidsrisico te zien en allerlei beperkingen op te leggen. Wees je hiervan bewust en kom op voor je rechten. Maak ook een afweging tussen het doel van je demonstratie en hoe hard je op je strepen wilt staan voor het recht op demonstreren.

Stap 2. De aanmelding/kennisgeving

Doe de aanmelding van je demonstratie zo snel mogelijk, voordat de beoogde locatie wordt geclaimd door andere demonstraties of evenementen. Op deze manier heb je ook genoeg tijd om te overleggen met je gemeente over bijvoorbeeld de locatie van het podium, mogelijke verkeersmaatregelen en het aanvragen van stroom. Je meldt de betoging aan namens je organisatie en bent zelf contactpersoon.

- » Als je stroom nodig hebt, zorg er dan voor dat je een stroompunt aanvraagt bij de (deel) gemeente.
- » Als je op een grasveld demonstreert, willen sommige gemeenten dat je een afspraak maakt voor een 'schouw' van het veld voor en na de manifestatie.

Stap 3. Na de aanmelding/kennisgeving

Veel gemeenten kiezen ervoor om aanmelding via een digitaal formulier te laten lopen. Dit kan echter de vrijheid om vragen te beantwoorden beperken. Daarnaast is het bij aanmelding via een formulier niet altijd zeker dat je ook een bewijs overhoudt van je aanmelding. Tip: Probeer altijd even naar de betreffende afdeling van de gemeente te bellen om te vragen of het formulier ontvangen is en in behandeling is genomen, en zo ja, door wie.

Het kan ook zijn dat de gemeente jou zelf benadert om je aanvraag toe te lichten in een persoonlijk gesprek. Ga op een constructieve manier in gesprek met de gemeente en weet dat je recht hebt om te demonstreren en je recht hebt om je vrijheid van meningsuiting te gebruiken. Mocht je in meer detail willen lezen over het demonstratierecht, check dan [dit rapport van de Nationale Ombudsman](#).

Een gesprek met de gemeente is vaak een onderhandeling. Bedenk als groep wat je uit die onderhandeling wilt halen, en wat je bereid bent weg te geven.

[Lees vooraf deze blog over het recht op demonstratie van Stroomversnellers.](#)

Andere voorbereidingen

- >> Regel zelf EHBO via een landelijke organisatie waaraan je gelieerd bent. Anders kan je EHBO inschakelen via Med Event.
- >>
- >> Denk na over afval, regel een aantal vrijwilligers die achteraf met een zak rondgaan of huur eventueel een aantal afvalcontainers.
- >>
- >> Ga na hoe laat de paaltjes omhoog gaan op toegangswegen/ fietspaden voor toegang voertuigen.
- >>
- >> Regel eventueel een parkeervergunning voor noodzakelijke voertuigen die aanwezig moeten blijven voor de manifestatie (busje techniek of iets dergelijks).

Let op!

Met betrekking tot aansprakelijkheid (ook wat betreft Corona): je hebt als organisatie een zorgplicht om de locatie zo in te richten dat de kans op letsel en schade redelijkerwijs zo klein mogelijk is. Je aan de regels houden blijft een individuele verantwoordelijkheid van deelnemers, maar het is wel je taak om deelnemers bij onregelmatigheden aan te spreken op hun gedrag. Dit doe je met een groep(je) sfeerbeheer/ordedienst die zorgt voor veiligheid van de deelnemers en ze aan kan spreken op gevaarlijk of schadelijk gedrag.

Maak als organisatie een risicoanalyse.

Op deze manier heb je als organisatie je uiterste best gedaan de manifestatie zo goed en veilig mogelijk te laten verlopen en ben je niet verwijtbaar als er een ongeval of onregelmatigheden gebeuren. De kans op vervolging van de organisatie is hierdoor erg klein.

Voorbeeld aanmeldformulier

Hier volgt een voorbeeld van een aanmeldingsformulier. Deze kan per gemeente verschillen. Tussen de haakjes staan extra tips voor bij het invullen.

Contactpersoon	
Gegevens aanmelder	
Wordt deze demonstratie of manifestatie georganiseerd door een organisatie?	
Organisatie	
Organisatiename	
Straat + Huisnummer	
Postcode	
Plaats	
Email	
Vorm organisatie	
Soort organisatievorm	
Adres contactpersoon	
Adres	<i>(Hier moet je je persoonlijke gegevens invullen. Denk goed na over wie dat kan en wil zijn. Het hoeft niet dezelfde persoon als de politiewoordvoerder te zijn.)</i>
Is de contactpersoon ook het aanspreekpunt voor de politie?	<i>(Handig om dit in eerste instantie als "ja" in te vullen, tenzij er al een andere vrijwilliger hiervoor is, eventueel kan het later aangepast worden.)</i>
Datum, tijd, locatie	
Datum van de demonstratie of manifestatie	
Tijdstip van aanvang	
Tijdstip van beëindiging	
Volgt de demonstratie of manifestatie een route?	
Locatie	
Kies een locatie voor uw demonstratie of een locatie die zo dicht mogelijk bij de beoogde locatie ligt, een aanvullende beschrijving kunt u hieronder geven.	
Straat + Huisnummer	
Toelichting	<i>(Bijvoorbeeld: om in tijden van corona een grote manifestatie te kunnen doen waarbij deelnemers voldoende afstand van elkaar kunnen houden willen we een grote ruimte op een centraal gelegen punt in de stad gebruiken.)</i>

Van en naar locatie	
Hoe komen de deelnemers naar de locatie?	(Bijvoorbeeld: met OV, lopend of op de fiets)
Hoe gaan de deelnemers weg van de locatie?	(Bijvoorbeeld: met OV, lopend of op de fiets)
Demonstratie / manifestatie	
Doel van de demonstratie of manifestatie	
Wat is het programma van de demonstratie of manifestatie?	
Sociale media	
Is deze demonstratie of manifestatie aangekondigd op sociale media?	
Is de organisatie bekend met het organiseren van demonstraties of manifestaties?	
Verwacht aantal deelnemers	<i>(Geef een inschatting van het aantal deelnemers die groot genoeg is om een grote en centraal gelegen locatie te claimen, maar niet zo optimistisch dat je naar een onzichtbare locatie aan de rand van de stad verplaatst wordt.)</i>
Leeftijdscategorie deelnemers	<i>(Bijvoorbeeld: 0 - 18, 19 - 35, 36 - 65, 65 en ouder)</i>
Toespraken	
Worden er toespraken gehouden?	
Wordt er gebruik gemaakt van geluidsversterkende apparatuur?	
Waar worden deze toespraken gehouden?	
Objecten	
Worden er spandoeken mee gevoerd?	
Worden er objecten geplaatst?	
Hoeveel objecten?	
Soort objecten	<i>(Zet het podium indien mogelijk op een verharding. Voor plaatsing op gras kan het dat je rijplaten moet inhuren. Het kan zijn dat er voor het plaatsen van objecten een aparte vergunning aangevraagd moet worden. Hier kunnen kosten aan verbonden zijn. Check dit in de voorwaarden die de gemeente stelt.)</i>
Anders, namelijk	<i>(Huur toiletten als je veel deelnemers verwacht. Zie dit als een noodservice voor een deel van de mensen, want niet iedereen zal naar de wc hoeven. Denk aan toiletten voor mensen met een beperking. Het kan handig zijn om naast gewone toiletten ten minste één plaszuil te plaatsen omdat die door vier mensen tegelijk gebruikt kunnen.)</i>

Hoeveel ruimte hebt u nodig om die objecten te plaatsen?	
Voeg een tekening toe van de objecten.	<i>(Neem een screenshot van de locatie in Google Maps en plaats deze in Google drawings, daar kan het podium en de overige objecten in getekend worden. https://docs.google.com/drawing/)</i>
Maatregelen	
Welke maatregelen neemt u om de demonstratie of manifestatie ordelijk te laten verlopen?	<i>(Bijvoorbeeld: we regelen een eigen team sfeerbeheer die beschikbaar is om de manifestatie in goede banen te leiden.)</i>
Welke maatregelen neemt u om de demonstratie of manifestatie te laten verlopen in lijn met de RIVM-richtlijnen, zoals de verplichte anderhalve meter afstand?	<i>(Bijvoorbeeld: het team sfeerbeheer zal zorgen dat er (indien dan nog nodig) afstand stippen getekend zijn en zal mensen er op aanspreken om zich aan de afstand te houden en mondkapjes te dragen. Ook zal zowel in de communicatie vooraf als vanaf het podium op de RIVM richtlijnen gewezen worden.)</i>
Ordedienst	
Uit hoeveel personen bestaat de ordedienst?	
Is de contactpersoon ook het aanspreekpunt van de ordedienst?	

Tot slot: veel succes gewenst met je demonstratie!

Wij zijn Stroomversnellers

Stroomversnellers is een trainerscollectief van ervaren campaigners, organizers, facilitatoren en trainers. We zijn allemaal actief (geweest) bij milieuorganisaties, burgerinitiatieven, vakbonden of anti-racisme initiatieven. Zo hebben we zelf met vallen en opstaan geleerd hoe je een effectieve campagne organiseert, een organisatie opbouwt en sociale verandering tot stand brengt.

We blijven constant bijleren en delen onze kennis en ervaringen graag met anderen. Want de wereld gaat niet vanzelf de goede kant op, integendeel. Alleen met veel en goed voorbereide mensen komt een andere samenleving dichterbij. Daarom ondersteunen wij allerlei groepen die strijden voor sociale en ecologische rechtvaardigheid met advies, strategie/- of brainstormsessies, (actie)trainingen en workshops. Zo kunnen we samen groeien, onze slagkracht vergroten en de wereld verbeteren!

Toolbox voor bewegingen

Deze handleiding is onderdeel van de 'toolbox voor bewegingen'. Deze toolbox bevat nog meer korte digitale handleidingen, met basiskennis over strategie, bewegingsopbouw, actievoeren en organizing. Een goede basis voor de beginnende activist, maar ook verfrissend voor de gevorderde veranderaar.

Wil je 10 weken lang, iedere week een handleiding in je inbox ontvangen? Meld je dan aan voor de toolbox-mailings op stroomversnellers.org/toolbox.

Hier vind je ook alle andere reeds gepubliceerde handleidingen.

Ook wij houden van leren

Dus heb je ideeën om deze handleiding te verbeteren of aan te vullen met jouw ervaringen? Laat het ons weten!

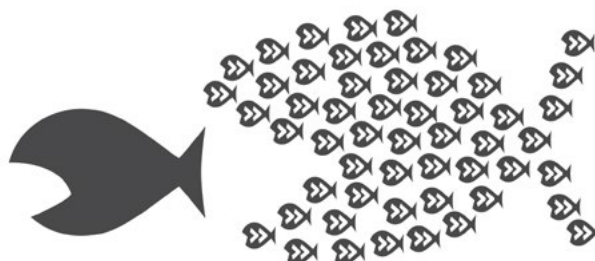

STROOMVERSNELLERS

www.stroomversnellers.org
info@stroomversnellers.org

IG: @stroomversnellers
FB: TrainerscollectiefStroomversnellers
TW: @stroomversnel

**SAMEN LEREN
DE WERELD TE VERANDEREN**

Deze publicatie kwam tot stand dankzij steun van:

